

Lietuvos savanoriams – olimpinis auksas ir bronzas

Laura Asadauskaitė

Aleksandras Kazakevičius

Alfredo Pliadžio nuotraukas

Pasibaigusios vasaros olimpinės žaidynės Londone buvo pačios sėkmingiausios mūsų šaliai nuo pat nepriklausomybės atkūrimo: iškovoti du auksas, vienas sidabro ir du bronzos medaliai. Galėjo būti dar du – Austros Skujytės ir Evaldo Petrausko ne bronzas, bet bent sidabras, tačiau juos iš mūsų sportininkų paprasčiausiai nugvelbė; medaliai numatyti saviems (ir turbūt apmokėti), o čia kažkokie lietuviai...

Paskutinįją olimpiados dieną vykusios penkiakovės varžybos baigėsi lietuvės Lauros Asadaus-

kaitės-Zadnieprovskienės triumfu, atrodė, kad paskutinė rungtis – bėgimas ir šaudymas – tėra

vos ne formalumas, karė savanorė bėgo lyg stirna ir šaudė kaip tikra karė.

O juk šalia Lauros ant garbės pakylas galėjo stovėti dar viena lietuvė – Donata Rimšaitė, bet ji pasigiviešė rusiškų pinigų ir tapo Rusijos piliete, na tai tegul dabar graužiasi nagus – čempionė ne ji. Lietuva be Rimšaitės ne-

prapuls, o kas Rimšaitė be Lietuvos? Niekas, „svetimšalių legionas“. Dėl Rimšaitės buvo kilęs šioks toks triukšmelis, bet mes kažkodėl droviai nutylime, kad ji ne pirmoji, mainikaujanti pilietybę it čigonas arkliais; buvo, buvo ir daugiau tokių perėjūnų, gynusių kitų kraštų sportinę „garbę“. Kokia jau čia gar-

bė, jeigu reikia ieškoti samdinių svetimose šalyse.

Bronzos medalį parsivežė dar vienas karys savanoris, graikų-romėnų imtynių atstovas Aleksandras Kazakevičius, Didžiosios Kovos rinktinėje tarnaujantis jau šeštus metus.

„Savanorio“ inf.

Pagerbtas savanoris Artūras Sakalauskas

Ceremonija Vilniuje, Nepriklausomybės aikštėje. Kalba kariuomenės vadas gen. ltn. Arvydas Pocius

Vyr. srž. Eugenijaus Žygičio nuotrauka

Rugpjūčio 21 d. Vilniuje vyko renginiai, skirti Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo gynėjo, Alytaus rinktinės savanorio Artūro Sakalausko 21-osioms žūties metinėms paminėti. Dalyvavo Seimo pirmininkė Irena Degutienė, krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė, kariuomenės vadas gen. ltn. Arvydas Pocius Savanorių pajėgų, Birutės bataliono kariai, šauliai, savanoriai kūrėjai.

Seimo konferencijų salėje vyko laisvę gynusių ir Lietuvos kariuomenę atkūrusių bendražygių susitikimas, vakare iškilminga rikiuotė ir savanorio Artūro Sakalausko pagerbimo ceremonija žūties vietoje, prie paminklinio akmenų. Ceremonijai pasibaigus Seimo II

rūmuose vyko renginys „Lietuvos savanoriai kovoje už Lietuvos laisvę“, veikė paroda A. Sakalausko atminimui, taip pat buvo parodyti keli trumpo metražo filmai.

A. Sakalausko atminimas pagerbtas ir Alytuje. Rugpjūčio 16–17 dienomis Birutės batalione surengtas futbolo turnyras A. Sakalausko taurei laimėti. Šis turnyras rengiamas 1999 metų.

„Savanorio“ inf.

9 772029 843005

Kur Juosta juosia miškus ir pievas

Ltn. **Vidmantas KUPREVIČIUS**

Didžiosios Kovos rinktinės 801 kuopa, LKSD

Liepos 27-28 dienomis Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų aviacijos bazės Pajuosčio aerodrome vyko 10-šimtosios atvirosios Lietuvos kariuomenės rezervo karių asociacijos (LKRKA) žaidynės. Aštuonios komandos laimėjo tokias vietas: I – Karaliaus Mindaugo MPB, II – Vyčio rinktinė, III – Panevėžio apskrities skyrius, IV – Marijampolės apskrities skyrius, V-VI vietas pasidalino AKS Panevėžio ir Vilniaus apskričių skyriai. Komandinės vietos, neperžengiant LKRKA ribų buvo skyriams paskirstytos taip: I – Panevėžio apskrities, II – Marijampolės, III-IV Panevėžio AKS bei Vilniaus apskrities, V – Tauragės apskrities skyriams. Rungtys: 1) orientavimasis, 2) granatų mėtymas 3) virvės traukimas 4) kėlimasis per vandens telkinį, 5) kliūčių ruožas. Teisėjavo ats. plk. ltn. Kuzma Garavniovas, ats. vyr ltn. Sigitas Noreika, ats. kpt. Raimundas Baškauskas ir kt. Žaidynių pagrindiniai rengėjai LKRKA viceprezidentas ats. kpt. Bronius Zaronkis, ats. plk. ltn. Romualdas Kiseliūnas, kpt. Raimundas Baškauskas. Pakėlus žaidynių vėliavą, gen. mjr. Edvardas Mažeikis patalpas perdavė LKRKA Panevėžio apskrities skyriui ir tarė sveikinimo žodį, karo kapelionas pastatą pašventino. Atvertuvėse karius sveikino, LKRKA prezidentas ats. plk. ltn. Vytautas Čepukas, LKRKA Vilniaus skyriaus pirmininkas ltn. Vytautas Račkauskas, Panevėžio miesto meras Vitalijus Satkevičius. Lankėsi „Aukštaitijos televizijos“ (red. Tomas Markelevičius), dienraščių „Panevėžio balsas“, „Sekundė“ žurnalistai.

Maironiškai vaičiatiška „išdygo“ antraštė, mat, - visai čia pat, Pajuosty, iš Juostino ežero (net to pat vardo kairįjį intaką priglauzdžianti) ištekėjusi upelė Juosta, per šilus ir pievas nuvingiavusi kone 51 kilometrą, dešiniu juo intaku įpuola susimąščiusiam tamsian Nevėžin jau pačiame Panevėžy (ne šiuo straipsneliu prisimintina, kad tai rašytojų ir vertėjų Gabrielės Petkevičaitės- Bitės, Julijono Lindės-Dobilo, Dominyko Urbo, Panevėžio apskrities apsaugos viršininko pulkininko leitenanto Jono Variakojo, aktoriaus Bronio Babkausko, iškiliojo teatro režisieriaus Juozo Miltinio bei kitų, dirbusių tautai, gyvenimo bei veiklos miestas). Kovas ir darbą dėl Lietuvos nepriklausomybės, jos kultūrinio savitumo mena ne tik paminklinės lentos Vietinė rinktinėi, Variakojo gynybos štabui, didžiajam latvių poetui Janiui Rainiui ir Aspazijai atminti, paminklai J. Variakojui, J. Balčikonui, J. Miltiniui, jo vardo teatras, G. Petkevičaitės-Bitės bibliote-

Įteikiami apdovanojimai

Vėliavą kelia kpt. Raimundas Baškauskas

Vyr. srž. Romo Eidukevičiaus nuotraukos

ka, generolo Povilo Plechavičiaus skveras centre, puikiai veikiantis ir nepriklausomos Lietuvos tradicijas puoselėjantis kino centras „Garsas“ (įkurtas 1928 m.), bendruomenių rūmai.

Paprasta bei aiški ir veiksmingai organizuota LKRKA Panevėžio skyriaus, kuriam vadovauja lakūnas ats. kpt. B. Zaronkis, veikla. Atvykusiems į žaidynes, kelias stovyklavietėn nurodytas spalvingom rodyklėmis, daiktus išsyk galima pasidėti L-tvarka pastatytose palapinėse (kuriose sukrautos su-

lankstomosios lovelės) ir susirinkti į pasitarimų salytę, iššienauta visa stovyklavietė, pastatytos dvi kilnojamosios plastikinės išvietės (panevėžietiška sakytumėi – būdelės), pagrindiniam pastate veikia čiuokšlinė, o šaltas vanduo kaitrią dieną – būtinas, suręsta pavėsinė su medkirtiškais lauko baldais, rūksta du vienatūrių „trofėjinių“ katilų kaminai, juose garuoja košė ir arbata, išrikuoti aliuminiai puodai-dubenys, priskaldyta malkų, meniškai supinta kaimiška tvorėlė su pamaustytomis molinėmis puo-

dynėmis, o kitose jaukiai pamerkta lauko gėlių ir saulėgrąžų, - labai ačiū virtuvės trejukai: Ramutei Kiseliūnienei, Leontinai Telksnienei ir Lilei Kaktinienei. Žaidynių dalyviams įteikta vertingų knygų, kurių viena – Lietuvos aviacijos veterano Viktoro Ašmensko „Lietuvos aero klubas 1927 – 1940 metais“ (Vilnius, 2007). Taisydamas užstrigusį žaidynių vėliavą keliantį lyną vyr. eil. Valdas Rasimavičius net šešis kartus buvo užšliuogęs į linguojantį metalinį stiebą. Jam padėkota prieš rikiuotę žaidynes baigiant. Kolegos iš Norvegijos pranešė nedalyvausią, o Lenkijos atstovai patikino atvažiuosią, tačiau, greičiausia, alinanti (taip apibūdino oro sąlygas liepos 28 d. laikraštis „Sekundė“) kaitra (daugiau nei trisdešimt kelių laipsnių) sukliudė atvykti ne tik jiems, bet ir Vokietijos, Danijos, Latvijos, Estijos, Švedijos atsargos kariams. Tai lengvai pataisytina kitąmet. Vienam kariui po virvės traukimo rungties suskaudus krūtinės srityje buvo suteikta operatyvi pagalba gabenant į miesto ligoninę (sutartinai veikė S. Noreika, eil. Andrius Strunevičius, ats. gr. Robertas Ščerbavičius, V. Rasimavičius ir kt.). Rungtyniauta buvo užsidegus, laikantis taisyklių, teisėjauta tiksliai ir teisingai. Asmeninėse rungtyse buvo šaudoma orinuku, bėgamas klūčių ruožas, mėtomos granatos ir, naudojant kalnų technikos elementus, keltasi per vandens kliūtį. Ypač džiugino suvalkiečių Eidukevičių (Rima, Roma, Toma ir jų tėtis vyr. srž. Romas Eidukevičius) ketvertukas, tauragiškis Dariaus ir Sigito Ozgirdų - sūnaus (šaulys) ir tėčio (savonoris) duetas. Skyde greitai suboluodavo lapai, kiekvienas perskaitydavo, per kiek nubėgo, numetė, persliuogė ar nutempė priešininkus.

Po skėčių stebėdami Londono olimpijų žaidynių atvertuves kariai bendravo, prisiminė greit pra-

bėgusius tarnybos metus. Žinia, radosi ir kone tautosakinių akimirkų, bet dabar jau niekas tiksliai nepasakys, nei kaip stebėti Šiaurinę žvaigždę nuo skardžio, nei kas tie stangrieji vyrukai...

Ats. plk. ltn. V. Čepukas pabrėžė rezervo karių, svarbios grandies, reikšmę, nes rezervininkai yra tarsi tiltas tarp kariško ir civilio gyvenimo, nes turi patirties abiejose srityse, kas padeda geriau rengti pilietinę visuomenę šalies gynybai. Atskiroje trumpoje rikiuotėje LKSD pirmininkas ats. gr. Dainius Gudelis įteikė LKRKA prezidentui Savanorių draugijos marškinaičius bei kepuraitę su išsiuvinėtais LKRKA trim kardais. Savo ruožtu, LKRKA prezidentas apdovanojo LKRKA ženklais ats. vyr. srž. Bronių Judicką ir vyr. eil. V. Rasimavičių. Ltn. V. Račkauskas džiaugėsi, kas vyksta, gyre rengėjus bei dėkojo už galimybę semtis patirties.

Panevėžio aeroklubo viršininko ats. kpt. Br. Zaronskio žodžiais tariant, ši vieta yra visiems, ir veiklą galima plėsti. Juk nebūtinai turi būti, kaip patarlė sako, jog jauni šoka – žemė dreba, o seni – dantys kleba. Tačiau taip pat sakoma, kad, - jei jaunas žinotų, o senas – galėtų. Manau, kad čia yra daug veiksmingos erdvės geroms bendroms mintims ir ateities sumanymams. Gen. mjr. E. Mažeikio žodžiai, kad kiekvieno kario laukia atsarga, tik nuteikia apmąstymams ir sprendimams, kokia ji turėtų būti. Tad Pajuosčiui ir LKRKA Panevėžio skyriui, - gerų renginių, žygių (pvz., kokie buvo skirti aviacijos mjr. Jono Pyragiaus atminimui): trumpai tariant, - gero sparnų mosto, ir sėkmingų švelnių dunkstelėjimų!

...nejučia ištirpo žaidynėms skirtas laikas, įteikti raštai ir taurės, nuleista žaidynių vėliava, kurios kitais metais laukiama vėl pakylant čia, kur Juosta juosia miškus ir pievas.

Savonoris, SL 1469.

Steigėja **Savanoriškoji krašto apsaugos tarnyba.**
Leidžia **Krašto apsaugos aviacijos pajėgos.**
Laikraštis išeina vieną kartą per mėnesį.

Eina nuo 1991 02 09

Redakcijos adresas: LT-05110 Viršuliškių 36, Vilnius

El. paštas: Vytautas.Voveris@mil.lt, Vilius.Dziavecka@mil.lt
Spausdino „Respublikos“ spaustuvė, **M.Sleževičiaus g. 7, Vilnius.**

Ofsetinė spauda, 2 sp. lankai. Tiražas 2000 egz.

Indeksas 0099

Redaktorius
ats. kpt. **Vytautas Voveris**

Korespondentas
eil. **Vilius Dziavečka**

Maketavo UAB „Respublikos“ leidiniai“